

Αύγουστος Έτος απροσδιόριστο

*Προς Ροζαλί Μεντώ
Οδός Νταρσέ 21
Περιοχή Κλισί
Παρίσι
Γαλλία*

Αύγουστος πια, Ροζαλί. Οι πρώτες μέρες του είναι οι πιο καυτές του χρόνου, οι τελευταίες οι πιο δροσερές, οι πιο γλυκές του μήνα. Αντίστοιχα, είναι ο μήνας της καλής παρέας ή της απόλυτης μοναξιάς. Με πιάνει το λογοτεχνικό μου πότε πότε, όπως θα πρόσεξες. Ένας φίλος μου στο Παρίσι έλεγε πως όλοι φλερτάρουμε με τη λογοτεχνία κάποιες στιγμές της ζωής μας, χωρίς να το καταλάβουμε. Τα 'χε τα δίκια του νομίζω. Καλή του ώρα όπου και να 'ναι. Ούτε αυτό δεν μπορώ να πληροφορηθώ εδώ. Ποιος ζει και ποιος πέθανε.

Θέλω να σταματήσω να σου γκρινιάζω. Δεν θέλω και τα επόμενα γράμματα να είναι ημερολόγια απελπισίας. Κι αυτό επειδή τα δικά σου γράμματα, μέχρι και η αναμονή τους, είναι γιορτή για μένα. Σκέψου επιπλέον ότι τα γράμματά σου έχουν και μια χρήση ιχνηλασίας. Στέκω από πάνω τους και σιγά σιγά σχηματίζω νοερά το περίγραμμά σου.

Έπρεπε να φτάσει ο Αύγουστος εντέλει για να ζήσουμε την πρώτη δυνατή τροπική καταιγίδα. Να τη ζήσει όλο το νησί, να συνταραχθούν όλα του τα όντα, μέχρι κι εγώ που ζω εδώ μέσα σαν τρωκτικό. Η καταιγίδα έχει πάντα το επίκεντρό της αλλού, σαρώνει όμως ακόμα κι αυτά τα μέρη που προσεγγίζει ακροθιγώς. Απανωτές συστροφές, άνεμοι σχιζοφρενείς, και όλα μπορεί να βρεθούν από τη μια στιγμή στην άλλη είτε στον αέρα, είτε μουσκεμένα και καρφωμένα στο έδαφος. Ή και τα δύο. Εδώ μέσα βέβαια μάλλον δεν κινδυνεύω. Να και κάτι καλό λοιπόν.

Στο νησί υποθέτω πως οι νύχτες έχουν και μια γαλάζια τροπή. Είναι τόσο έντονο το χρώμα της θάλασσας, το θυμάμαι σαν τώρα που το είδα, για μοναδική φορά, όταν με άφησε εδώ το καράβι χωρίς υπόσχεση επιστροφής. Δεν θέλω να πω σαν τα μά-

τια της τάδε γυναίκας που ερωτεύτηκα, είναι πολύ συνηθισμένο. Ήταν όμως σαν να πήρε κάποιος το χρώμα από τα ομορφότερα γαλάζια μάτια και χρωμάτισε τη θάλασσα. Μια θάλασσα μάτια, Ροζαλί. Και τα δικά μου δεν φτάνουν να τη δουν, κι ας είναι μερικά μέτρα παραπέρα από εδώ που κάθομαι και σου γράφω. Μόνο τους ήχους της καταλαβαίνω καμιά φορά.

Με ρώτησες για το φαγητό. Είναι κάπως αστειό, ξέρεις, να ενδιαφέρεται κάποιος για τη βαρετή καθημερινότητά μου. Θα σου πω όμως. Το φαγητό έρχεται κανονικά και σε γενναίες μερίδες, τρεις φορές τη μέρα. Είναι αρκετά καλό σε ποιότητα, εμφανώς. Όταν ήμουν άνθρωπος – αυτή την έκφραση χρησιμοποιώ, «όταν ήμουν άνθρωπος», επειδή αυτός ο εγκλεισμός συνιστά μια άλλη κατάσταση –, είχα γούστο στο φαγητό, ήξερα να ξεχωρίζω. «Αυτή την έκφραση χρησιμοποιώ» έγραψα; Λάθος. Πρώτη φορά τη χρησιμοποιώ. Γιατί πρώτη φορά μιλώ εκτενώς με κάποιον. Έστω και ως ένα στόμα που ζωγραφίζεται σε ένα χαρτί και εκφωνεί τις λέξεις.

Το φαγητό λοιπόν είναι καλό. Προφανώς είναι το ίδιο που μαγειρεύεται για τον διευθυντή της φυλακής και τους υπαλλήλους. Περίεργη μορφή ισό-

τητας, ε; Γιατρός δεν ξέρω αν υπάρχει, λογικά το νησί θα διαθέτει, μπορεί και περισσότερους από έναν. Μου είπαν όταν πρωτοήρθα πως μόνο σε επείγουσα ανάγκη μπορώ να τον καλέσω ή να τον επισκεφθώ. Μέχρι τώρα δεν έχει χρειαστεί. Ή ίσως να έχει χρειαστεί και να έκανα ιώβειο υπομονή για να μην πάω. Για λόγους αξιοπρέπειας. Αξιοπρέπεια, αξιοπρέπεια πάνω απ' όλα, Ροζαλί. Τον άνθρωπο μπορείς να τον απογυμνώσεις απ' όλα, εκτός από την αξιοπρέπειά του.

Τι διαφορά έχει άλλωστε αν είμαι άρρωστος ή όχι; Πάλι κουλουριασμένος στο κρεβάτι θα είμαι τις περισσότερες ώρες, όπως πάντα. Άλλοτε είναι τόσο πολλή η σωρευμένη ενεργητικότητα που υπάρχει μέσα μου, που θέλω να βγω έξω και να κάνω οτιδήποτε. Κατά προτίμηση να σκάψω λυσσαλέα το χώμα με τα νύχια μου. Άλλοτε όμως η παθητικότητα και η ημι-ακινησία με κατακλύζει μέχρι τα ενδότερα. Ψυχοποιείται.

Σε λίγο το καλοκαίρι τελειώνει κι επιστρέφεις στο θορυβώδες Παρίσι. Η ηλικία σου δεν δικαιολογεί ότι σε ενοχλεί τόσο το θορυβώδες. Συνδύασέ το με τη ζωντάνια, τη δημιουργικότητα.

Αποκόμισα την εντύπωση πως γενικώς πέρασες

όμορφα στη θάλασσα. Σε φαντάστηκα να περπατάς στην άμμο λίγο πριν πέσει ο ήλιος. Να ακολουθώ τα βήματά σου. Έχει ξεγνοιασιά το καλοκαίρι, ό,τι και να πεις. Συγχωρούνται οι περισσότερες ατασθαλίες. Μέχρι και το να διαβάσεις ερωτικά μυθιστορήματα της σειράς, όπως μου ανέφερες. Γέλασα, δεν με πείραξε αυτό. Κάτι άλλο όμως σαν να με πείραξε λίγο. Κάτι πιο ποταπό μάλλον. Η γνωριμία σου με αυτό τον νεαρό μηχανικό, που σου κέντρισε το ενδιαφέρον. Ή ίσως ο τρόπος που την περιέγραψες.

Ας το πω στα ίσα. Ζήλεψα, Ροζαλί. Ζήλεψα. Εγώ, που δεν ζήλευα ποτέ. Δεν ζήλεψα επειδή σε διεκδίκησε κάποιος. Ούτε επειδή ολοφάνερα αυτός ο κάποιος σε γοήτευσε. Ζήλεψα επειδή είμαι απών. Επειδή δεν είμαι εκεί για να σε διεκδικήσω. Για να σε διεκδικήσω με ποιήματα, λουλούδια, αλλά και σπαθιά και δυναμίτη, αν χρειαστεί.

Μπορεί άραγε αυτό το μικρό τσίμπημα, η πρώτη υποτυπώδης υπόμνηση συναισθήματος που ένιωσα ύστερα από καιρό, να τρέξει με ταχύτητα πάνω από τους ωκεανούς και τις ηπείρους και να φτάσει ως το διαμέρισμά σου;

Χαιρετισμούς.

Σαν ένας Αύγουστος που αφήνει τα σημάδια του
ηλιοβασιλέματος στις στέγες.

Εγώ

ΥΓ.: Δεν έχω απάντηση στο ποιος φτιάχνει τη βρο-
χή. Σίγουρα όμως δεν επαρκεί η απάντηση «το νερό
που εξατμίζεται» ή τα «σύννεφα που λιποψυχούν»...